

Інформаційно-методичні рекомендації щодо проведення обласного етапу Всеукраїнської експедиції учнівської та студентської молоді «Моя Батьківщина - Україна»

Всеукраїнська експедиція учнівської та студентської молоді «Моя Батьківщина – Україна» (далі – Експедиція) заснована Міністерством освіти і науки України і носить довгостроковий характер.

1. Мета

Вдосконалення патріотичного та громадянського виховання підростаючого покоління на традиціях і звичаях народу України, формування гармонійно розвиненої особистості шляхом залучення молоді до активної діяльності з вивчення історичної та культурної спадщини, історії рідного краю, ознайомлення з природними, етнографічними та історичними заповідниками, пам'ятками та об'єктами заповідного фонду.

2. Основні завдання:

- виховання в учнівської та студентської молоді патріотизму, любові до України, поваги до народних звичаїв, традицій, духовних і культурних цінностей усіх націй і народів, які живуть в Україні;
- формування в учнівської та студентської молоді активної громадянської позиції;
- залучення молоді до активної діяльності з вивчення історії рідного краю та довкілля, географічних, етнографічних, історичних об'єктів і явищ соціального життя, а також до природоохоронної та дослідницької роботи;
- створення умов для оволодіння учнівською та студентською молоддю практичними навичками пошукової роботи, розширення напрямів краєзнавчих досліджень;
- задоволення потреб учнівської молоді у професійному самовизначенні відповідно до їх інтересів і здібностей;
- просвітницька діяльність.

3. Терміни проведення Експедиції

За результатами Експедиції щорічно та поетапно проводиться конкурс пошукових і науково-дослідницьких робіт:

I-й етап – у районах, містах (крім інтернатних закладів обласного підпорядкування, професійно-технічних і вищих навчальних закладів) - з січня по вересень;

II-й етап обласний – жовтень-листопад;

III-й етап – всеукраїнський етап (фінал) – грудень поточного року.

4. Керівництво Експедицією

4.1. Загальне керівництво II (обласним) етапом Експедиції здійснює Департамент освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації.

4.2. Організаційне і методичне забезпечення Експедиції в Запорізький області безпосередньо здійснює: КЗ «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства, екскурсій та спорту учнівської молоді» ЗОР (далі – КЗ «Центр туризму» ЗОР).

4.3. Координатор II етапу Експедиції: краєзнавчий відділ КЗ «Центр туризму» ЗОР (завідувач відділу: Петроченко Віктор Іванович).

Головний суддя – Янущенко Дмитро Вікторович;

Конт. тел.: (061) 224-24-71. тел./факс: (061) 224-02-71;

E-mail: kray_zostkum@ukr.net.

69091, м. Запоріжжя, вул. Немировича-Данченка, 46-А.

Додаткова інформація на сайті: www.zostkum.usoz.ua, розділ «Краєзнавчий відділ».

4.4. Загальне керівництво I етапом Експедиції в районах (містах) області здійснюють органи управління освітою.

5. Фінансування

Проведення Експедиції на місцях, нагородження кращих учасників I та II етапів здійснюється за рахунок місцевих бюджетних коштів та інших джерел фінансування згідно діючого законодавства.

6. Учасники Експедиції

6.1. До участі в Експедиції запрошуються вихованці, учні, слухачі загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних навчальних закладів і студенти вищих навчальних закладів, а також дитячі громадські об'єднання та організації, клуби за місцем проживання тощо (далі – учасники).

6.3. На конкурс можуть бути подані роботи, виконані колективно (пошукова група) або індивідуально.

7. Умови участі в Експедиції

7.1. Для участі в Експедиції учасниками проводиться пошукова, науково-дослідницька робота, збір емпіричних даних, фактичних матеріалів, статистичної інформації під час походів, ексспедицій, подорожей, а також під час відпочинку в таборах.

Експедиція проводиться за напрямками, зміст яких визначається цим Порядком проведення.

7.2. Напрями Експедиції:

«Духовна спадщина мого народу»;

«Козацькому роду нема переводу»;

«Із батьківської криниці»;

«З попелу забуття»;

«Геологічними стежками України»;

«Географія рідного краю».

7.3. Зміст напрямів:

7.3.1. «Духовна спадщина мого роду».

За цим напрямом учасники Експедиції:

- досліджують особливості регіонального розвитку літератури, образотворчого мистецтва, музики, архітектури, кіномистецтва, культурні традиції, пов'язані з піснями, танцями, усною народною поетичною творчістю, театралізованими діями, у тому числі національних меншин;
- вивчають історію розвитку культури й мистецтва регіону;
- здійснюють дослідження духовних джерел українського народу (історія релігії, різноманіття вірувань в Україні, роль релігійних конфесій у державотворчих процесах нашого народу);
- вивчають взаємовідносини людини та суспільства, людини та церкви, роль і місце відбудованих, відроджених соборів і монастирів, новозбудованих церков, каплиць у відродженні вікових моральних цінностей українців;
- вивчають історико-культурні джерела шляхом дослідження археологічних пам'яток;
- проводять зустрічі з діячами культури та мистецтва, конференції, фестивалі, виставки, конкурси, свята, на яких учасники експедиції представляють громаді напрацьоване.

Пошуково-дослідницька робота спрямовується на збір матеріалів про видатних діячів культури та мистецтва регіону (їх творчий шлях, головні здобутки, вплив на розвиток культури регіону та України), а також дослідження долі земляків, які трудовими та ратними подвигами, науковими здобутками прославили рідний край і Україну.

7.3.2. «Козацькому роду нема переводу».

За цим напрямом учасники Експедиції:

- здійснюють дослідження періоду козацької доби (перші козацькі поселення та укріплення, пам'ятні дати в історії козаччини, боротьба з іноземними поневолювачами, утворення козацької республіки, видатні особи цього періоду);
- вивчають: побут і традиції козацтва (козаки в повсякденному житті та в походах, їх зброя і військові спорядження, укріплення); відображення козацької доби в народній творчості (пісні, думи, легенди, приказки та прислів'я); історію бойового гопака;
- проводять зустрічі з представниками козацьких організацій;
- беруть участь у спільних просвітницьких заходах, походах козацькими шляхами.

7.3.3. «Із батьківської криниці».

За цим напрямом учасники Експедиції:

- вивчають родинні традиції і свята, обряди, побутову культуру, народні ремесла, народну творчість, народну медицину, педагогіку, народні ігри та забави;
- проводять дослідження щодо виникнення давніх музичних інструментів, історії зеленого будівництва, садово-паркового мистецтва та природокористування.

Робота може бути спрямована на вивчення діалектів рідного краю, створення етнографічних словників, запис легенд, дум тощо, вивчення місцевої літературної спадщини та сучасності, пропагування народної творчості (зокрема фольклорних свят і свят народних обрядів свого краю), створення дитячих, юнацьких і сімейних фольклорних колективів.

7.3.4. «З попелу забуття».

За цим напрямом учасники Експедиції:

- здійснюють дослідження сторінок історії України періоду Другої Світової війни 1939-1945 років, інших знакових подій, пов'язаних з прагненням народу України до волі та незалежності, подій і розповідей очевидців про українців – учасників військових конфліктів ХХ – початку ХХІ століття (зокрема війни в Афганістані, учасників АТО), Революції Гідності (на основі спогадів учасників);
- проводять зустрічі із свідками цих подій, записують їх спогади;
- відтворюють маловідомі та невідомі факти історії, місця боїв, імена їх учасників, місцезнаходження поховань людей, які загинули за рідну землю;
- вивчають документальні свідчення, впорядковують садиби ветеранів війни та праці, учасників визвольного руху, репресованих, вдів, дглядають могили патріотів України.

Учасники Експедиції можуть досліджувати історико-публіцистичну та художньо-літературну спадщину зазначеної тематики, брати участь у створенні книг пам'яті свого села, міста, району.

7.3.5. «Геологічними стежками України».

За цим напрямом учасники Експедиції:

- здійснюють дослідження певної місцевості за темами: природні геологічні пам'ятки регіону; родовища корисних копалин, кар'єрів будівельних матеріалів; нафтові та газові родовища; гірські породи, що використовуються в будівництві та оздобленні пам'ятників; небезпечні геологічні процеси в умовах техногенезу; водні ресурси та їх використання в області, районі, населеному пункті; сучасні геоморфологічні процеси на території області, району, населеного пункту. Допускається й інша тематика для дослідження, обрана самостійно;
- збирають колекції мінералів, гірських порід, палеонтологічних решток.

У пошуковій і науково-дослідницькій роботі відображається зв'язок геології з природничими та історичними науками (зокрема геології з географією

– ландшафтознавством, кліматологією, гідрологією, гляціологією, океанографією у пізнанні різних геологічних процесів, які відбуваються на поверхні Землі), використання новітніх досягнень і методів фундаментальних наук (математика, фізика, хімія, біологія).

7.3.6. «*Географія рідного краю*».

За цим напрямом учасники Експедиції:

- вивчають природу рідного краю;
- виявляють, обліковують пам'ятки природи;
- досліджують природні ресурси, унікальні ландшафти певного регіону України;
- досліджують природне середовище з урахуванням антропогенних змін, окреслюючи проблеми раціонального природокористування і охорони природи;
- описують територіальні особливості розміщення промислового виробництва, сільського господарства, населення, транспорту тощо.

8. Вимоги до оформлення краєзнавчо-дослідницьких робіт

8.1. Мова виконання пошукових і науково-дослідницьких робіт визначається Конституцією України і відповідним законом України.

8.2. Роботи подаються **в електронному вигляді** (документ Microsoft Word, шрифт Times New Roman – 14 pt, інтервал – 1,5) загальним обсягом до 25 сторінок (15 сторінок тексту + 10 сторінок додатків). У додатку до роботи (обсягом до 10 сторінок) можуть бути подані фотографії, малюнки, фотокопії, схеми, картографічний матеріал, вироби тощо розміром не менше ніж 10 x 15 см, а також відеоматеріали. **Об'єм файлу у форматі Word до 15 Мб.**

На титульній сторінці зазначаються назва адміністративно-територіальної одиниці, повне найменування навчального закладу та його підпорядкованість, тема краєзнавчо-дослідницької роботи та рік виконання.

На другій сторінці зазначаються прізвище, ім'я, по батькові автора краєзнавчо-дослідницької роботи або назва колективу (пошукової групи, гуртка, творчого об'єднання); прізвища, імена, по батькові керівника або керівників пошукової групи, наукових консультантів (у разі їх наявності), місця їх роботи та номери телефонів; списки учасників із зазначенням місця їх навчання.

8.3. Краєзнавчо-дослідницькі роботи не рецензуються і не повертаються.

8.4. Наявність електронної версії означає згоду авторського колективу на розміщення матеріалу на сайті КЗ «Центр туризму» ЗОР та Українського державного центру туризму і краєзнавства учнівської молоді.

9. Підведення підсумків Експедиції

9.1. Для оцінки результатів Експедиції створюються суддівські колегії. До складу суддівської колегії входять досвідчені педагоги, науково-педагогічні працівники, а також вчені наукових установ та представники громадських організацій (за згодою).

9.2. Суддівську колегію очолює головний суддя, який керує роботою суддів, проводить установчий семінар та засідання суддівської колегії, бере участь у визначенні переможців та затверджує список переможців.

9.3. Краєзнавчо-дослідницькі роботи оцінюються методом експертної оцінки згідно критеріям оцінювання (додаток 1).

9.5. Переможці визначаються за найбільшою сумою набраних балів.

9.6. На підставі висновків суддівської колегії 50% робіт, які посіли I-III місця за кожним напрямом Експедиції, нагороджуються грамотами КЗ «Центр туризму» ЗОР.

9.7. Керівники виконавців робіт, що стали переможцями у окремих напрямках Експедиції, нагороджуються грамотами Департаменту освіти і науки облдержадміністрації.

9.8. Краєзнавчо-дослідницькі роботи, що набрали найбільшу кількість балів за кожним напрямом (по 1 роботі) направляються на III Всеукраїнський етап Експедиції.

УВАГА!

**Роботи на міський етап зазначеного конкурсу
необхідно відправити до 20.10.2017 р. (до 16.00)
на електронну адресу ЦТКТУМ: ctktum17@gmail.com**

**Критерії оцінки конкурсних робіт
Всеукраїнської краєзнавчої експедиції учнівської молоді
«Моя Батьківщина – Україна»**

№ з/п	Критерій оцінювання	Максимальний бал
1.	Відповідність роботи щодо вимог оформлення (4 б.):	
1.1.	назва роботи	1 б.
1.2.	назва напрямку	1 б.
1.3.	назва області, району, населеного пункту	1 б.
1.4.	дані про виконавців	1 б.
2.	Вимоги до тексту роботи (8 б.)	
2.1.	обсяг до 15 друкованих сторінок (шрифт Times New Roman 14 pt, інтервал 1,5)	5 б.
2.2.	наявність електронного носія	3 б.
3.	Експедиційний пошук (25 б.)	
3.1.	розкриття мети і завдань краєзнавчої та дослідницької роботи	10 б.
3.2.	системний виклад фактологічного матеріалу, його обсяг, глибина	15 б.
4.	Пізнавальне та суспільне значення краєзнавчої та дослідницької роботи (актуалізація знань про об'єкт дослідження, виховний аспект дослідження)	15 б.
5.	Практична значущість краєзнавчої та дослідницької роботи у суспільному житті, використанні у навчально-виховному процесі тощо	15 б.
6.	Доступність, послідовність та стиль викладу	7 б.
7.	Додатковий матеріал (13 б.)	
7.1.	об'єм до 10 сторінок (фото 10x15, малюнки, фотокопії, вироби)	5 б.
7.2.	якість ілюстративного матеріалу	3 б.
7.3.	відповідність ілюстративного матеріалу змісту роботи	5 б.
8.	Якість оформлення роботи (8 б.):	
8.1.	грамотність	4 б.
8.2.	охайність	4 б.
9.	Використання літературних та архівних джерел	5 б.
ВСЬОГО:		100 балів